

Sorø Museumsforening

Nyhedsbrev, september 2021

Dukketeater
Varulven og den forheksede gris
17. oktober kl. 10.30

SORØ MUSEUM

billetexpressen.dk

SORØ MUSEUM

september-december 2021

18. september

Sorø Museum deltager i Folkemødet i Sorø.

26. september

kl. 10.30 Morgenboller på Sorø Museum. Der inviteres på kaffe og morgenbrød, mens der fortælles sprudlende, sandfærdige og sensationelle historier i søndags-salonen på Sorø Museum. Tilmelding på billetexpressen.dk

3. oktober

kl. 10.30-13.30 Åbent hus. Se sølvskatten fra Vedbygård. Mød arkæolog Kirsten Christensen og finderne af sølvskatten.

12. oktober

kl. 19.30 Museumsforeningen afholder generalforsamling. Formidlings- og kommunikationschef Mie Ellekilde, der har kontor på Sorø Museum, fortæller om sit arbejde.

13. oktober

kl. 19.00 Foredrag i samarbejde med Havehistorisk Forening i Sorø.
Lise Mcalpine Kristiansen: Spiselige vilde planter.

17. oktober

kl. 10.30 Dukketeater v/ Dukkeriget. Halloween! 'Varulven og den besatte gris'. Troldkvinden Vølv har i århundreder vandret Europa tyndt. Hun har lokket, narret og hjulpet spøgelser, genfærd og onde kræfter over i dødsriget. Målgruppe: 3-9 år. Tilmelding på billetexpressen.dk

19., 20., 21. og 23. okt.

Efterårsferieaktivitet: Græskarlygter
Kl. 10.30-12.00 Skær græskarlygter til de lange efterårsaftener og til Halloween. Hør de fascinerende historier bag traditionen fortalt i børnehøjde. Tag græskarlygten med hjem. Græskarskæring foregår udendørs.

26. oktober

kl. 19.00 Renlighed i gamle dage – salon på Sorø Museum med Alan Tomlinson og Lene Hadsbjerg. Gratis adgang for Sorø Museumsforenings medlemmer.
Tilmelding på billetexpressen.dk

Fortsætter på side 12

Til medlemmerne af Sorø Museumsforening

DER INDKALDES TIL GENERALFORSAMLING TIRSDAG den 12. oktober kl. 19.30

PÅ SORØ MUSEUM

Indgang i porten fra Storgade 17, 4180 Sorø

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Fremlæggelse af årsberetning til godkendelse.
3. Fremlæggelse af revideret regnskab til godkendelse.
4. Fastsættelse af kontingent og budget for år 2022
Bestyrelsen foreslår uændret kontingent.
5. Valg til bestyrelsen.
På valg er Alan Tomlinson, Birgit Bangsgaard Madsen, Henning Vincentz Fischer og Henning Bussenius-Larsen.
6. Valg af to bestyrelsessuppleanter. Suppleanterne er på valg hvert år.
På valg er 1. suppleant Vibeke Beltoft og 2. suppleant Jørgen Mogensen.
7. Valg af revisorer.
På valg er Preben Lemann.
8. Indkomne forslag.
Evt. forslag sendes til formanden senest 1 uge inden generalforsamlingen.
9. Evt. – uden beslutninger.

Med venlig hilsen p. b. v.
Niels G. Sørensen, formand

Efter generalforsamlingen orienterer lokalkoordinator Pernille Jacobsen fra Sorø Museum og formidlings- og kommunikationschef Mie Ellekilde fortæller om sit arbejde m.v.

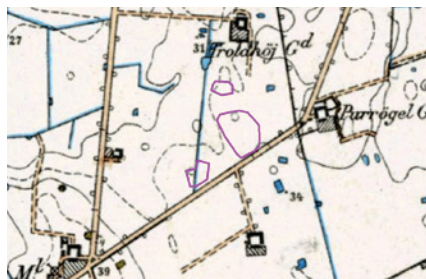
Der serveres kaffe/brød.

Tirsdag den 9. november 2021 kl. 19.30

Udgravning i Dianalund forår 2021

Ved arkæolog Sara Lea Kronvang, Museum Vestsjælland

I løbet af foråret 2021 foretog Museum Vestsjælland en større udgravning ved Dianalund nordvest for Sorø. Den tidligere forundersøgelse havde påvist et stort antal huse fra jernalderen, nærmere bestemt perioderne yngre romersk til ældre germansk jernalder. Husenes størrelse og antal overraskede os, da området omkring Dianalund hidtil kun havde været kendt for opsamlinger af stenalderredskaber. Foredraget vil fremlægge undersøgelsens resultater og fund, og stille spørgsmålet: Hvor meget skal der til før et hus er en høvdingehal?

Entré for ikke-medlemmer er 75 kr. Der serveres kaffe. Brød kan købes for 20 kr.

Tirsdag den 23. november 2021 kl. 19.30

Kirken som kulturarv og 456 døde middelalderkirker

ved pens. museumsinspektør og kirkekonsulent på Nationalmuseet Nils Engberg

Vores gamle kirker er uden sammenligning den bedst bevarede middelalderlige kulturarv. Der bliver nu om stunder passet godt på kirkerne, så godt at nogle mener, at kulturarven står i vejen for en nyudvikling af Folkekirken. Hvad er mulighederne for en udvikling i respekt for kirkebygningerne og det historiske inventar og hvem bestemmer? – Den problematik sættes i perspektiv med et tilbageblik på et udvalg blandt de 456 ”døde” middelalderkirker eller ødekirker, som fagfolk betegner dem. Kirker som lige siden middelalderens begyndelse er blevet nedlagt og nedrevet. Den sidste i Kolind på Djursland i 1918. Så sejrede det syn på kirkerne som umistelig kulturarv, som vi holder os til i dag. – Også på Midsjælland er der blevet nedlagt middelalderkirker. Nogle kan stadig ses som ruiner, mens resten gemmer sig under jordoverfladen. Flere af ødekirkerne vil blive trukket frem som eksempler på nedlæggelserne gennem tiden og til belysning af hvem der stod bag byggeriet af sogne-, kloster- og hospitalskirkerne og kapellerne og ikke mindst hvem der stod bag nedlæggelserne, og hvorfor de blev opgivet. – Nils Engberg fik i 2018 udgivet bogen ”Danmarks Døde kirker – middelalderens nedlagte kirker.”

Pedersborg rundkirke, 1957.

Skt. Knud Haraldsted, 2015.

Entré for ikke medlemmer er 75 kr.. Der serveres kaffe. Brød kan købes.

Modeltogets historie

af Niels Karup

At køre og arbejde med modeltog er en hobby, hvor alle generationer kan være med, og du har sikkert selv prøvet det. De fleste vil nok mene, der har eksisteret modeltog, så længe de kan huske, og det er fuldstændig korrekt. Rigtige tog har nu eksisteret i ca. 200 år, og lige så længe er der lavet modeller af forbillederne. Faktisk startede de første damptog som modeller, hvor man i en mindre og mere håndtérbar skala kunne vurdere, om projekterne overhovedet kunne realiseres.

Næsten lige så hurtigt som jernbanerne blev udbredt, blev togene genskabt som egentlig model eller i legetøjsform i såvel træ som blik. Helt tilbage i 1813 fremstillede man i Prag udstillingsmodeller, hvor det primære formål var at demonstrere, hvordan de rigtige tog fungerede.

I 1826 begyndte man i Nürnberg at lave små lokomotiver og togvogne af blikplader, som lignede de daværende lokomotiver og vogne. Der var ingen skinner, og lokomotiverne kunne ikke selv køre, det var udelukkende ”skubbetog”, som børnene kunne lege med.

Modeltogsmateriel i blik.

Det var selvfølgelig utilfredsstillende, men der skulle alligevel gå omkring 25 år før legetøjsfabrikanterne begyndte at kombinere de grove blikmodeller med én eller anden form for fremdrift enten med optrækkelige urværksmotorer eller som deciderede dampmaskiner.

I 1866 kom en Nürnbergvirksomhed på den geniale idé at efterligne virkeligheden ved at sætte et urværkstog på skinner. Derefter fulgte 25 års kaos i verdens børneværelser, hvor skinnesystemer, skinnegeometrier og -skalaer var én sand forvirring, og hvor der næppe var to fabrikater, der passede sammen.

Märklin

Hjælpen ud af forvirringen kom omkring 1890. For da præsenterede legetøjsfabrikanten Märklin en tiltrængt standardisering af modeltoget. Skinnerne blev fremstillet i et geometrisk system, der var tilpasset tre forskellige sporvidder med tilhørende materiel.

Den nuværende hyppigst anvendte sporvidde på 17 mm opstod dog først i 1930'erne, og den fik betegnelsen H0 (H nul), idet der var tale om en halvering af standardsporvidden 0 (nul) som var og er på 35 mm. De tilhørende lokomotiver og vogne til H0 sporvidden på 17 mm er i størrelsesforholdet 1:87.

Da nu Märklin havde etableret nævnte standardisering, begyndte andre fabrikanter at fremstille tog, som kunne køre på disse standarder, og det åbnede for, at man nu efter eget ønske, behov og lyst kunne køre med en sammenblanding af materiel fra forskellige virksomheder,

Optrækkeligt lokomotiv fra 1930'erne.

som på denne tid i meget stort omfang udelukkende kom fra tyske producenter. Mekanismen, som drev togene frem, var stadig den nævnte urværksmotor med live-steam lokomotiver som et eksotisk og noget besværligt alternativ.

I begyndelsen af 1900-tallet åbnede udbredelsen af elektriske installationer i private hjem op for anvendelsen af små elektromotorer som drivkraft i lokomotiverne, som sammen med transformatoren nu gjorde det muligt at køre med elektriske modeltog, som vi kender det i dag. I den forbindelse var og er der dog en lille, men ikke uvæsentlig detalje, nemlig hvilken skinne, der forsyner lokomotivet med strøm. Der er to skoler. Lokomotiver fra det store dominerende Märklin-mærke optager strøm fra en tredje skinne, der er placeret mellem de to ”køreskinner”, mens alle andre mærker får strøm fra én af ”køreskinnerne”.

Træmodeltog

Parallelt med udbuddet af de relativt dyre og i et vist omfang skrøbelige elektriske tog fremkom en række forskellige tog lavet af træ. Her kan nævnes Brio, som stadig eksisterer og hvor både ”skinner” og tog er lavet af solidt bøgetræ, som kan holde til den til tider

Træmodeltog: Onkel Haralds tog.

Elektrisk lokomotiv.

Damplokomotiv.

voldsomme behandling i børneværelset. Et ældre og meget udbredt trætog fra 1950'erne var Onkel Haralds tog. Med standardisering af sporvidder, sammensættelige buede og rette skinner og mulighed for en nedtransformeret og regulerbar spænding, var det moderne elektriske modeltog til manges – både børns og ikke mindst voksnes – store fornøjelse samt en omfattende hobbyindustri født. Denne hobbyindustri fremstiller et utal af modeller – både af lokomotiver og vogne – med forbilleder fra verdens jernbaner i en meget fin udførelse.

Storhedstiden i 1900-tallet

Modeltogets storhedstid udspillede sig vel fra først i 1900-tallet og til et godt stykke oppe i århundredet. Hvem husker ikke arveprins Knuds store og kendte modelbane, og mange læsere har sikkert selv haft lejlighed til at bygge et større eller mindre anlæg, som oftest var placeret i

Modelbaneanlæg i Sorø.

kældre eller på lofter, eller hvor der nu var plads. Det var også et hedt og højt placeret ønske på børnenes – og her må vi vist fortrinsvis sige drengenes – ønskeseddel. Mig bekendt slog denne hobby aldrig rigtig igennem hos pigerne.

I dag har digitaliseringen af legetøj og ikke mindst de mange digitale spil i stort omfang skubbet modeltogs-hobben ned ad rangstigen. Dog forsøger fabrikanterne af modeltog at tilbageerobre lidt af hob-

byfeltet ved at digitalisere lokomotiverne, så man både kan fjernstyre togene og fremtrylle hele spektret af kendte lyde fra både damp-, diesel- og elektriske tog. I foreningsregi kan man også stadig se og opleve store flotte modelbaneanlæg og i den forbindelse kan et besøg hos modelbanen Wunderland i Hamborg stærkt anbefales. Det er vel nok et af verdens største og flotteste anlæg.

Storketræ og gamle matrikelkort over Sorø

Af Vibeke Meister Beltoft

På BYPORTALEN dit-soroe.dk i maj 2021 var det et debatindlæg om storken tilbage til Sorø Kommune. Tre storke var landet i Lyngge for en kort bemærkning. I juni var der igen et debatindlæg nu i sn.dk.

Til højre ses et foto af den ene stork. Foto: Rolf Lehrmann, Danmarks Naturfredningsforening, Sorø.

Vi skal nok helt tilbage til 1930-erne for at have ynglende storke i Sorø Kommune, oplyser Rolf. Rolf fortæller videre, at der tilbage i 1800-tallet var Sorte Storke i Danmark, herunder en del reder i Sorø skovene. Sort Stork har en helt anden levevis end den Hvide Stork. Rederne er kæmpestore og anlagt højt oppe i høje træer, gerne på en stor sidegren, og forveksles ofte med ørnereder.

Det er ikke fordi storken er glemt i den kommunale bevidsthed. Syd for motorvejen ligger der et villakvarter: Storkens kvarter og en grundejerforening der også hedder Storkens Kvarter. Området blev lokalplanlagt tilbage i 1977, men planen oplyser ikke noget om vejnavne.

Hjemme på vores vej var storken sidste år på besøg, nu med en lille ny Sorøborger, men det er en helt anden historie.

Så er jeg kommet i tanke om et gammelt matrikelkort fra opmålingerne sidst i 1700-tallet, som jeg er stødt på i anden sammenhæng, det har jeg lyst til at fortælle om her.

Sidst i 1700-tallet påbegyndte man en ny opmåling af kongeriget og der kom flere oplysninger med på kortene, end der gjorde senere hen, blandt andet oplysning om ejendommens ejer og små detaljer, som et træ eller en milepæl (matrikelkortet over Kirke Fjenneslev). Der er signaturer for enge, moser, vandløb og for bakker mm.

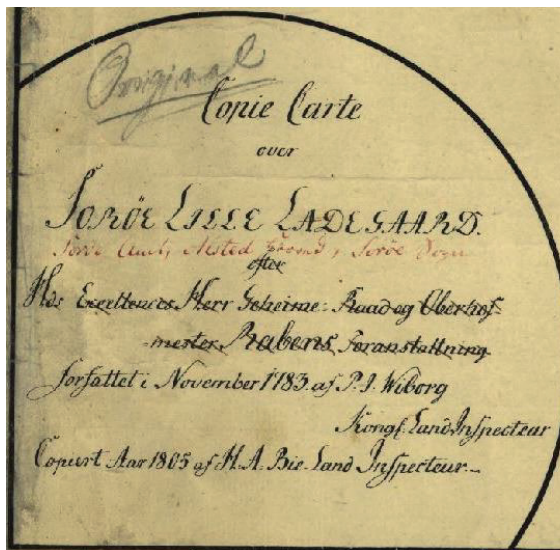
På kortet over Slaglille står der: *"grus til vejen"*. Teksten står ved siden af en bakke. Det var den gang den nye Kongevej fra Roskilde til Korsør sidst i 1700-tallet blev anlagt. Der skulle bruges læssevis af grus til den nye vej, så det var praktisk at man kunne hente gruset i nærheden.

De første matrikelkort der blev fremstillet kaldes Original 1 kort. På nettet har jeg fundet kortet over Sorø Lille Ladegaard. Kortet blev forfattet i November 1783 af P.I. Wiberg Kongl. Land Inspecteur. Kortet blev Copieret Aar 1805 af H.A. Bie. Land Inspecteur. [Historiske kort på nettet: https://hkpn.gst.dk/](https://hkpn.gst.dk/)

På det gamle matrikelkort over Sorø Lille Ladegaard er vist et træ, ved siden af træet står der "Storke Reder". Træet står på matr. nr. 15 og ejedes af Jens Jörgensen. Ejendommen ligger nord for Ringstedvej, ikke så langt fra Tuel Sø, på hjørnet af Ringstedvej og Munkediget. Jeg har fremhævet træet med en blå ring.

Så tænker jeg, det må være Sorte Storke, der har haft reder i dette træ.

Kortene er interessante på mange måder. Jeg har også brugt dem i forbindelse med slægtsforskning, hvor jeg har fundet navne på mine slægtinge i Jylland.

Udsnit af matrikelkortet. © Geodatastyrelsen.

Aktivitetsprogram september-december 2021 fortsat fra side 2

29. oktober

kl. 17.00-21.00 Halloween på det mørke museum. Der er uhygge både inde og ude og vi anbefaler, at tage en ven med at holde i hånden. Det er dødspændende, og en aften man ikke må gå glip af. Velegnet til alle aldre. Husk en lommelygte. Gratis adgang.

9. november

kl. 19.30 Foredrag i samarbejde med Museumsforeningen. Sara Lea Kronvang om udgravningerne på Pilegårdstrekanten ved Dianalund.

23. november

kl. 19.30 Foredrag i samarbejde med Museumsforeningen. Nils Engberg om Danske ødekirker.

24. november

kl. 19.00 Foredrag i samarbejde med Høvehistorisk Forening i Sorø. Emnet endnu ikke fastlagt.

Til vore nyhedsbreve modtager bestyrelsen meget gerne artikler fra medlemmerne. Næste nyhedsbrev udkommer i februar 2022. Henvendelse til formanden.

28. november

De underjordiske. Ny udstilling om tro og overtro i gamle dage. Udstillingen er især velegnet til børne med deres voksne.

28. november

Jul på Sorø Museum.

Kl. 16.00-18.00 I forbindelse med juletræstænding på Sorø Torv, byder vi indenfor i det julepyntede museum.

2. december

kl. 17.00 Jul i klunkestuerne.

Der inviteres på rødvinstoddy og æbleskiver, mens der fortælles Der er sprudlende, sandfærdige og sensationelle historier om jul i klunketiden. Tilmelding på billetexpressen.dk

12. december

kl. 13-16 Museumsforeningen byder på gløgg og julehygge

FRA SORØ MUSEUM

Chr. 4's krostue

Det har længe været et ønske på Sorø Museum at opbygge en krostue, som den kunne have set ud, da Chr. 4. i 1624-25 opførte sin kongelig privilegerede kro. Med en bevilling fra Sorø Kommune på 100.000 kr. og museets dygtige håndværkere er drømmen gået i opfyldelse. Vi ved ikke, hvordan stuerne i den oprindelige kro så ud, men ved at kikke på interiører fra tiden, er der skabt en autentisk ramme, hvor alt er nybygget til formålet. Den nye krostue er fuldendt med blyindfattede farvede ruder, som Sorø Museumsforening har givet som gave.

Af Chr. 4' s oprindelige bygninger er kun forhus bevaret, dog med store ændringer fra den gang, hvor huset var med stråtag, små vinduer og en anden rumfordeling end i dag. Der var kro og værtshusdrift i bygningerne indtil 1748.

Reetablering af pigstensbelægning i Sorø Museums gård

I 1748 købte Sorø Ridderlige Akademi kroen for at omdanne den til to familieboliger for ansatte på Akademiet. Der

findes ingen beskrivelser af gårdspladsen, men den har sandsynligvis været med pigstensbelægning, Gårdspladsen og haven blev opdelt med et stakit. Vi ved ikke hvorfor, måske har de to naboer ikke kunnet med hinanden. I 1867 blev stakitet i gården fjernet.

Gårdrummet har ændret sig gennem tiden, på gamle fotos kan man se en brønd med pumpe midt i gården, en hæk og træer. Efter Sorø Museum flyttede ind i 1929, blev der sat et springvand

I foråret 2021 blev pigstensbelægningen udført.

En smuk gårdsplads hvor man kan nyde sin kaffe. Foto fra 4. september 2021.

op i gården. Springvandet er for længst taget ned igen, og gården ser i dag meget anderledes ud.

I 1990'erne blev dele af pigstensbelægningen brudt op pga. kloakarbejder. Genetableringen blev aldrig helt god, og i 2000'erne blev der lagt et lag løse småsten ud over store dele af gårdspladsen. I 2020 bevilligede Sorø Kommune 200.000 kr. til reetablering af pigstensbelægningen og til en handicapvenlig adgang på gårdspladsen. I foråret 2021 blev arbejdet udført, og i dag fremstår gårdspladsen med en autentisk belægning.

Fødselsdag, reception eller barnedåb?

Hold jeres næste fest i de smukke historiske omgivelser på Sorø Museum.

Som noget nyt kan Sorø Museumsforenings medlemmer leje museets sal og havestue med plads til ca. 35 gæster.

Pris 3500 kr.

Ring og hør nærmere: Pernille Jacobsen 61200572

Ingemannsvej i Sorø

af Niels G. Sørensen

Ingemannsvej i Sorø udgår fra Rolighed og løber mod øst til Filosofgangen. På vejen er der en række private beboelser. Syd for Ingemannsvej udgår Klosterhaven med mange boliger i gulkalkede to-etages ejendomme. På dette område, som tidligere hed Priorvænget, havde Akademiet indtil 1856 urte- og frugthave. Fra Ingemannsvej udgår mod nord Saxogade og Holbergsvej.

På Ingemannsvej nr. 3 ligger en markant bygning fra 1910: Håndværkerstiftelsen, som var alderdomsbolig med seks lejligheder opført af Sorø Håndværker- og Industriforening. Den ejes i dag af Sorø Boligselskab.

På Ingemannsvej nr. 5 finder vi spillestedet Kulturcafé Ludvig. Denne bygning er ligeledes fra 1910 og har tidligere rummet menighedshus. Fra 1911 til 1926 var der i en del af huset bibliotek og læsestue. Fra 1977 til 2002 var der danseskole i bygningen.

F.C.C. Hansen

Både alderdomsboligen og menigheds-
huset er tegnet af arkitekt F.C.C. Hansen,

Sorø Akademis arkitekt fra 1886. Han havde også tegnet børneasylet, der ligger som nabo til menighedshuset på Saxogade 3. Af andre arbejder i Sorø fra Frederik Carl Christian Hansens hånd kan nævnes Amtssygehuset, Teknisk Skole og Sorø Sogns (nu tidligere) præstegård fra 1923 på Asser Riigsvej.

Det var også F.C.C. Hansen, der var arkitekten, da Storgade 17 – det senere Sorø Museum – fik tilbygget nordre og søndre sidehus i 1899-1900. Han var i øvrigt med i museumsforeningens bestyrelse 1920-1923.

Navngivning 1892

Ingemannsvej fik sit navn i 1892. Tidligere hed vejen Fiskerstien, idet den førte ned til Fiskerhuset, hvor Sorø Akademis fisker boede. På stedet kom der senere en bolig for Akademiets skovrider. Skovriderboligen ligger ud til Filosofgangen, hvor også det berømte Sunesønernes Mølledige kan opleves. Ved et besøg på stedet må man ikke lede efter en vold, men efter en stor grøft (en rende), idet dige på oldnordisk kan betyde grav/grøft. Gennem denne kanal løb vandet 1800 meter fra Sorø Sø via cisterciensermun-

kenes vandmølle til Tuel Sø. Når man spadserer på Filosofgangen, går man på jord, der er gravet op fra møllerenden.

Folkekær forfatter

Ingen er vist i tvivl om, at det er digter og lektor i Sorø (1822- 1849) B.S. Ingemann, der har lagt navn til Ingemannsvej. Også de andre 30 Ingemannsveje og 2 Ingemannsgader i Danmark er opkaldt efter ham. En folkekær forfatter, en nationaldigter, der skrev historiske romaner, som foregik i middelalderen, og som gav danskerne læselyst. En digter, der skrev sådanne salmer og sange, at der ikke går en dag, hvor en af hans salmer ikke syn- ges et eller andet sted i dagens Danmark. Komponisten C.E.F. Weyse komponerede dejlige melodier til en del af Ingemanns salmer og sange. I salmebogen fra 2002 finder man 41 salmer af Ingemann. I Højskolesangbogen fra 2020 er der medtaget 19 af hans sange og salmer.

De fleste danskere ville vist nødig und- være ”I østen stiger solen op”, ”Julen har bragt velsignet bud”, ”Dejlig er jorden” og ”Fred hviler over land og by”.

Født i Torkilstrup

Bernhard Severin Ingemann blev født den 28. maj 1789 i Torkilstrup præstegård på Nordfalster som søn af sognepræst og provst Søren Sørensen Ingemann (1735 - 1799) og Birgitte Ingemann, født Swane

(1751-1809). Der var i alt otte søskende. Da Ingemann var 10 år, døde hans far og med ét var hans hidtil lykkelige barndom forbi.

Moderen flyttede til Slagelse, og In- gemann kom i latinskolen i år 1800. Seks lidt kedelige år senere kom han til København som student for at studere. I 1807 tog han den filologiske eksamen i latin, græsk og historie og fik 1. karakter. Han læste jura, men tog ikke eksamen i dette fag.

Ved bombardementet af København i 1807 var Ingemann frivillig i Kronprin- sens Livkorps og oplevede de frygtelige brande – hans eget logi gik også tabt. I 1808 bestod han – igen med 1. karak- ter – den filosofiske eksamen i filosofi, matematik og fysik.

I 1809 døde hans mor af tuberkulose. Den dødelige sygdom ramte også tre brødre. 1809-11 var han huslærer for ægteparret Mouriers tre børn. Herefter fik han fribo- lig indtil 1816 på Valkendorfs Kollegium, hvor han begyndte sin livslange digtning. Over for kollegiet boede hans senere hu- stru Lucie Marie Mandix, med hvem han blev forlovet i 1812. De blev gift i 1822 i Hyllested Kirke ved Dalmose. Lucies far var den meget ansete konferensråd, na- tionaløkonom og amtmand på Bornholm

Jacob Mandix, som levede sine sidste år på Torvet 8 i Sorø. Her døde han i 1831, og hans datter overtog ejendommen.

Ingemanns Hus

1818-19 var Ingemann på en lang dannelsesrejse til Italien, Tyskland, Frankrig og Svejts. Han havde søgt og fået et rejsestipendium på i alt 1400 rigsdaler.

Da Akademiet i Sorø blev genoprettet i 1822, blev Ingemann ansat som lektor i dansk sprog og litteratur og fik embedsbolig i den smukke barokbygning fra 1747 ved søen lige øst for Peder Mallings nye hovedbygning. Her boede han med sin Lucie.

Altertavler

Mens Ingemann digtede og underviste, var Lucie optaget af at male. Med opbakning fra sin mand malede hun blomsterbilleder og især altertavler, som i mange tilfælde blev skænket til kirker i omegnen og længere væk.

Man kan stadig se tavler malet af Lucie Ingemann i Sorterup og Kindertoft kirker. Også Torkilstrup Kirke har stadig en altertavle malet af Lucie. Hun malede omkring 50 altertavler.

Ingemann var direktør/forstander på akademiet fra 1842 til 1849, hvor akademiet blev nedlagt. Ægteparret Ingemann boede

dog fortsat i embedsboligen. Ingemann udnævntes til etatsråd og konferensråd og blev både Ridder af Dannebrogordenen, Dannebrogsmænd og i 1855 Kommandør af Dannebrog.

Gravminde

I 1853 var Ingemann medstifter af et bibliotek i Sorø Sogn. I 1859 modtog han et smukt og kostbart guldhorn fra det danske folk, som havde indsamlet 3000 rigsdaler. Guldhornet findes i dag på museet på Frederiksborg Slot. I 1970 blev

Guldhornet som blev skænket til Ingemann

det stjålet, men kom tilbage efter 40 år – ret utroligt.

På Sorø Museum kan der ses inventar fra ægteparrets bolig. Museet ejer også en af Lucies altertavler.

Efter Ingemanns død den 24. februar 1862 blev Lucie boende i ”Ingemanns Hus” til sin død den 15. januar 1868. Ingemann og hans hustru ligger begravet umiddelbart øst for Sorø Klosterkirke. Der er sat et fint gravminde med en portrætmedallion i bronze udført af billedhugger H.W. Bissen og betalt ved indsamling. Fra gravstedet kan man se hen til ”Ingemanns Hus”.

H.C. Andersens besøg

Ægteparret Ingemann fik ingen børn, men de havde et gæstfrit hjem og mange personligheder – blandt dem den store salmedigter N.F.S. Grundtvig – besøgte dem.

Danmarks vel mest berømte forfatter H. C. Andersen var på besøg omkring 50 gange. Han besøgte allerede Ingemanns, da han var elev på Slagelse Latinskole. Om Andersens venskab med og besøg hos Ingemann kan man læse i det omfattende værk ”H. C. Andersens Sorø”, som Helge Torm skrev og fik udgivet i 2005. Helge Torm er sekretær i B.S. Ingemann-Selskabet stiftet 1992. Selskabet står for en hjemmeside, der indeholder et væld af oplysninger om Ingemann.

I Sorø er der dannet en forening, der har Ludvig Holberg og B. S. Ingemann i fokus. Det er foreningen 1684-1862. Man arrangerer historiefestival og samarbejder bl.a. med kirkerne og Sorø Museum.

I 1988 blev Knud Nellemoses bronze-statue af B.S. Ingemann opstillet ved Marmorkirken.

I 1838 udkom Ingemanns ”Syv Aftensange” Herfra er hentet 2. vers i ” Dagen går med raske fjed”:

I 1859 modtog Ingemann et smukt og kostbart guldhorn fra det danske folk. Maleri af Sonne.

**Lykken gækker store, små,
leger med guldterning;
lykkeligst at hvile på
er fuldendte gerning.**

Firmamedlemskaber af Sorø Museumsforening

Et ordinært medlemskab, som dækker en husstand (2 personer) koster 200 kr. årligt, mens et firmamedlemskab kan tegnes for 500 kr. årligt. Firmanavnene bringes på vores hjemmeside og nævnes i nyhedsbrevet. Vi tilbyder at etablere et link fra vores hjemmeside til firmaets hjemmeside. Bestyrelsen takker nedenstående firmaer for deres interesse, støtte og økonomiske hjælp.

Niels G. Sørensen

ALTAN.DK

SORØ VVS ApS

BANG & OLUFSEN, Sorø

ARKIPLUS A/S

SORØ APOTEK

NORDEA, Sorø

THIELE, Sorø

PETER DUE BOLIG

El-Salg Sorø

LASSEN LANDSKAB A/S

COMWELL SORØ

DANIEL ANDERSEN WEBSITES ApS

SORØ AKADEMIS SKOLE

ELEKTROGÅRDEN SORØ APS

NYRUP INSTALLATION A/S

MULTILINE A/S, Sorø afd.

STIFTELSEN SORØ AKADEMI

DANSKE BANK, Sorø

LEMANN GRAFISK, Stenmagle

Museumsforeningens bankkonto: Reg. nr. 1551 konto nr. 10003563

Find informationerne her:

Museum Vestsjælland: www.vestmuseum.dk

Sammenslutningen af Museumsforeninger i Danmark: www.sammus.dk

Sorø Museumsforening: www.sormusfor.dk

Sorø Museumsforenings bestyrelse:

Niels G. Sørensen, formand

Birgit Bangsgaard Madsen, næstformand

Niels Karup, kasserer

Flemming Hansen, sekretær

Henning Vincentz Fischer, webmaster

Alan Tomlinson, foredrag

Henning Bussenius-Larsen

Adresser, telefon, e-mail:
se www.sormusfor.dk

Sorø Museumsforening

*Nyhedsbrevet er trykt hos www.lemann.dk
Ansvarlig for nyhedsbrevet er Niels G. Sørensen*